

Hrdza cibule (*Puccinia allii*)

Na cibuli kuchynskej, cesnaku kuchynskom, póre a pažítke sa môže vyskytovať huba *Puccinia allii*. Hospodársky významné ochorenia sa dnes vyskytuje vo všetkých oblastiach pestovania cibuľovín.

Prvými príznakmi ochorenia sú malé, biele škvrny a bodky vo veľkosti 1 – 2 mm v priemere vyskytujúce sa na listoch a stvoloch, na ktorých sa postupne tvoria oranžové kôpky uredospór (3 – 5 mm). Tieto kôpky sú predĺžené a tvoria sa hlavne medzi listovými žilami. Najskôr sa v mieste škvŕn tvoria pľuzgieriky, ktoré praskajú a uvoľňujú sa oranžové uredospóry. Okolo pľuzgierikov sa môže vytvárať žltkasté lemovanie. Hrdza cibule sa zvyčajne začína na starších listoch pričom postupne v priebehu vegetácie prechádza aj na mladšie listy. Pre silno napadnuté listy je typické celé pokrytie zhlukmi uredospór, ktoré postupne žltnú a usychajú. Počas druhej polovice vegetácie sa na listoch tvoria hnedé pľuzgieriky, v ktorých sa tvoria kôpky teleutospór.

Huba spôsobuje výrazné zníženie úrody. Zdrojom nákazy sú prezimujúce porasty cibuľovín a tiež burinné druhy cibuľovín. K prejavu ochorenia dochádza v období od júla až do zimy. Rozvoj patogénu ukončuje chladné počasie. Uredospóry sú počas vegetácie primárnym zdrojom infekcie a môžu byť rozširované aj na veľké vzdialenosti vďaka vetru. Za optimálne podmienky pre rozvoj patogéna sa považujú teploty okolo 15°C a 100 %-ná vlhkosť vzduchu aspoň počas 4 dní.

Z preventívnych opatrení sa odporúča pri zakladaní porastov využiť priepustné a ľahké pôdy a striedať citlivé plodiny po sebe na pozemku. Vhodné je aj nepestovať v blízkosti seba porasty cibule a póru a tiež zabezpečiť likvidáciu burinných druhov cibuľovín. Dôležitá je harmonická výživa pôdy – prehnojenie dusíkom a nedostatok prístupného draslíka podporujú výskyt hrdze. Z prípravkov na ochranu rastlín sú povolené do cibule Amistar, Strobik, Askon (aj na pór) a Luna Experience (aj na pór).

Ing. Ivana Horváthová

ÚKSÚP – OOR

22.10. 2018